

Hem>Hitta rätt person>Typer av Juristyrken

Typer av juristyrken

Frankrike

I detta avsnitt får du en översikt över olika juristyrken.

Juristyrken – inledning

Domare

Organisation

I Frankrike finns det två kategorier av **yrkesdomare** (*magistrats*: dels **dömande domare**, som prövar rättsfall, dels **åklagarmyndigheten** (*ministère public* eller *parquet*). Domarna kallas ofta för "sittande" domare (*magistrats du siège*), medan den allmänna åklagarmyndigheten företräds av "stående" domare (*magistrats du parquet*).

Domarna prövar tvister som föreläggs dem; **allmänna åklagarmyndighetens roll är att företräda det allmänna intresset och säkerställa att lagen tillämpas på rätt sätt**. Yrkesdomarnas ställning regleras i regeringsförordning (*ordonnance*) nr 58-1270 av den 22 december 1958 angående den grundläggande lagen (*loi organique*) om yrkesdomarkärens ställning. Enligt artikel 1 i denna regeringsförordning kan domare utses till dömande domare eller till allmänna åklagarmyndigheten i olika stadier av sin karriär. Detta är den "princip om domarkärens enhet" som har bekräftats av författningsdomstolen, bl.a. i dess beslut av den 11 augusti 1993. Alla domare är ledamöter av den domstolsmyndighet som genom tillämpning av artikel 66 i konstitutionen ansvarar för skyddet av individens fri- och rättigheter. Det finns dock vissa skillnader i deras ställning: de sittande domarna är inte underställda den överordnade myndighetens hierarkiska makt och åtnjuter en "oavsätlighetsgaranti", dvs. de kan inte beordras att byta tjänst utan deras eget samtycke. Sätten på vilka de tillsätts är också olika: Sittande domare tillsätts med högsta domarrådets (*Conseil supérieur de la magistrature*) samtycke, eller på förslag av detta råd när det gäller sittande domare i högsta domstolen, förste ordförande vid appellationsdomstolarna och domstolsordförande. Högsta domarrådet slutligen har disciplinära befogenheter över alla sittande domare. Juristerna i allmänna åklagarmyndigheten utses, å andra sidan, efter samråd med högsta domarrådet, i vilket justitieministern ansvarar för att lägga fram kandidatförteckningar och utöva disciplinära befogenheter.

De flesta domarna **rekryteras genom uttagningsförfaranden** (*concours*). För att få delta i den första uttagningen, som är öppen för studerande, måste kandidaterna ha en magisterexamen eller motsvarande (minst fyra års studier efter studentexamen). Den som blir uttagen utses till domarassistent (*auditeurs de justice*), och alla får samma utbildning, som ges vid den nationella domarhögskolan (*École nationale de la magistrature*). Man kan även rekryteras direkt till domarkären. Efter avslutad utbildning i den nationella domarhögskolans regi placeras varje domarpraktikant genom dekret (*décret*) vid en domstol eller vid åklagarmyndighetens kontor.

Utöver sina domstolsrelaterade befogenheter har **domstolscheferna** (ordförande och åklagare, eller förste ordförande och allmän åklagare beroende på domstol) även administrativa befogenheter, till exempel fördelning av domstolsförhandlingar.

Den 1 januari 2018 fanns det **8 412 yrkesdomare**, varav 7 881 var knutna till enskilda domstolar eller till åklagarmyndigheten.

Högsta domarrådet

Bestämmelserna för högsta domarrådet (*Conseil supérieur de la magistrature*) finns i **artikel 65 i konstitutionen**. Genom konstitutionslagen av den 23 juli 2008 ändrades högsta domarrådets sammansättning och befogenheter när det gäller utnämningar, och det infördes också en möjlighet för enskilda att hänskjuta ärenden till rådet. Ändringarna innebär bl.a. att Frankrikes president inte längre är ledamot av högsta domarrådet.

Den **sammansättning av högsta domarrådet som är behörig att behandla frågor som rör sittande domare** leds av förste ordföranden vid högsta domstolen. Den består i övrigt av fem sittande domare, en stående domare, en ledamot av högsta förvaltningsdomstolen (*Conseil d'État*) som utses av denna, en advokat (*avocat*), och sex kvalificerade personer som inte tillhör vare sig parlamentet, rättsväsendet eller statsförvaltningen. Frankrikes president och nationalförsamlingens (*Assemblée nationale*) och senatens talmän utser två sådana kvalificerade personer vardera.

Den sammansättning som är behörig att behandla frågor som rör stående domare leds av riksåklagaren (*procureur général*) vid högsta domstolen. Den består i övrigt av fem stående domare och en sittande domare samt den ledamot av högsta förvaltningsdomstolen, den advokat och de sex kvalificerade personer som nämns ovan.

Den sammansättning hos högsta domarrådet som är behörig att behandla frågor som rör sittande domare föreslår kandidater till tjänster som sittande domare vid högsta domstolen, som förste ordförande vid appellationsdomstolarna (*cours d'appel*), och som ordförande vid underrätterna för civilmål (*tribunaux de grande instance*). Övriga "sittande" domare utses endast med dess **medgivande**.

Denna sammansättning hos högsta domarrådet fungerar som **disciplinnämnd** för sittande domare. Då ingår även den sittande domare som tillhör den sammansättning som är behörig för frågor rörande stående domare.

Den sammansättning hos högsta domarrådet som är behörig att behandla frågor som rör stående domare yttrar sig över de nomineringar som rör stående domare. Den avger också yttranden om de disciplinåtgärder som rör dessa domare. Då ingår utöver de ledamöter som nämns i tredje stycket i artikel 65 även den stående domare som tillhör den sammansättning som är behörig för frågor rörande sittande domare.

Allmänna åklagarmyndigheten

Organisation

Allmänna åklagarmyndigheten företräds av de stående domarna, som har till uppgift att tillgodose intressena hos det samhälle som de företräder genom att kräva att lagen tillämpas.

Bortsett från åklagarmyndigheten (*parquet général*) vid högsta domstolen (*Cour de cassation*), som är separat, utgör allmänna åklagarmyndigheten i Frankrike en hierarkisk pyramid "under justitieministern". Enligt artikel 30 i straffprocesslagen (*Code de procédure pénale*) ska justitieministern föra den politik i fråga om allmänt åtal som regeringen bestämt. Justitieministern ska se till att denna politik tillämpas på ett sammanhängande sätt i hela landet, och utarbetar för detta ändamål generella anvisningar om allmänt åtal för de domare som tillhör allmänna åklagarmyndigheten.

Vid varje **underrätt för civilmål** (*tribunal de grande instance*) finns en **allmän åklagare** (*procureur de la République*) som är chef för en åklagarmyndighet bestående av en eller flera domare. Den allmänna åklagaren organiserar sin myndighet genom att fördela arbetsuppgifter och tjänster mellan biträdande åklagare (*procureurs adjoints*), vice åklagare (*vice-procureurs*) och ställföreträdare (*substituts*). Den allmänna åklagaren är i sin tur underställd riksåklagaren (*procureur général*).

Bortsett från denna **hierarkiska ordning** betraktas åklagarmyndigheten som **odelbar**: ställföreträdaren behöver inte fullmakt från sin överordnade för att agera, och alla ställföreträdarens handlingar är bindande för åklagarmyndigheten i sin helhet.

Roll och arbetsuppgifter

Åklagarmyndigheten har i huvudsak **straffrättsliga uppgifter**. Den leder **undersökningar**, och vidtar själv eller låter vidta alla åtgärder som behövs för att väcka åtal för brott. Dessutom bedömer myndigheten vilka åtgärder som bör vidtas i brottmål (t.ex. inledande av förundersökning (*ouverture d'une information judiciaire*), väckande av åtal (*renvoi devant une juridiction de jugement*), åtalsunderlåtelse (*classement sans suite*)). Åklagarmyndigheten måste alltid medverka vid domstolsförhandlingarna, och dess representant får då muntligen fritt redovisa de iakttagelser (om fakta i målet, den tilltalades personlighet och påföljden) som han eller hon anser vara nödvändiga för att den rättsliga processen ska fungera väl. Dessutom ansvarar åklagarmyndigheten för verkställighet av påföljder.

Vidare ansvarar åklagarmyndigheten för **skydd av underåriga** som är utsatta för fara, och myndigheten har också vissa civilrättsliga funktioner, bl.a. i fråga om civilstånd (t.ex. ändring av civilstånd), administrativa funktioner (t.ex. utskänkningstillstånd, periodiska publikationer och direktmarknadsföring) och handelsrättsliga funktioner (t.ex. kollektiva obeståndsförfaranden).

Rollen och arbetsuppgifterna med avseende på sittande yrkesdomare (dvs. domare i ordinär bemärkelse) redovisas på sidan om de allmänna domstolarna.

Lekmannadomare (*juges non professionnels*)

Tillfälligt tillsatta lekmannadomare (*magistrats exerçant à titre temporaire*)

I syfte att föra rättsväsendets förvaltning närmare medborgarna kan en representant för det civila samhället rekryteras som en tillfälligt tillsatt lekmannadomare (*magistrat exerçant à titre temporaire*) för att tillfälligt bistå rättssystemet i enlighet med artiklarna 41-10 och följande i förordning (*ordonnance*) nr 58-1270 av den 22 december 1958 om ändring av lagen (*loi organique*) om domstolsväsendets ställning.

Ett kännetecken för denna roll är att tillfälligt tillsatta lekmannadomare under en tid får sköta de uppgifter som tillkommer domare vid distriktsdomstolar, domare vid polisdomstolar och/eller assessorer i mål med en panel av tre domare i underrätter för civilmål medan de samtidigt fortsätter att bedriva en yrkesverksamhet som är kompatibel med deras uppgifter i domstolen.

Ökningen på senare tid av antalet tillfälligt tillsatta lekmannadomare är en direkt följd av avskaffandet av närdomare (*juges de proximité*) som ursprungligen inrättades genom lagen av den 9 september 2002 i enlighet med artikel 15 i lag nr 2016-1547 av den 18 november 2016 om modernisering av rättssystemet inför det tjugoförsta århundradet och dekret nr 2017-683 av den 28 april 2017.

Lag (*loi organique*) nr 2016-1090 av den 8 augusti 2016, som trädde i kraft den 1 juli 2017, innebar en sammanslagning av rollerna för närdomare och tillfälligt tillsatta lekmannadomare.

Tillfälligt tillsatta lekmannadomare rekryteras regelbundet via ansökningshandlingar (och inte via uttagningsprov).

Villkor för att bli tillfälligt tillsatt lekmannadomare

Sökanden måste vara fransk medborgare, 35-75 år gammal, ha fullständiga medborgerliga rättigheter, vara skötsam, ha uppfyllt kraven för militärtjänst och vara fysiskt lämplig att sköta uppgifterna, med beaktande av de anpassningar som kan göras för funktionsnedsättningar.

Sökande måste även uppfylla något av följande villkor:

Ha en examen som bevisar att de har fullgjort minst fyra års studier efter studentexamen (eller en motsvarande kvalifikation) och minst sju års bevisad yrkeserfarenhet som gör dem kvalificerade att sköta uppgifter i domstolen.

Vara chef* vid domstolsregistret och sju års bevisad tjänstgöring som domstolssekreterare.

Vara statstjänsteman i kategori A vid justitieministeriet** och sju års bevisad tjänstgöring i denna roll.

Vara medlem eller f.d. medlem i ett rättsligt eller dömande yrke som är reglerat eller vars titel är skyddad och ha bevis på minst fem års yrkesutövande.

Tillfälligt tillsatta lekmannadomares status

Avdelningen vid högsta domarrådet med behörighet över sittande domare avger ett yttrande om de kandidater som justitieministern föreslår.

Tillfälligt tillsatta lekmannadomare, som tillsätts enligt dekret (*décret*) av Frankrikes president, omfattas av de regler som styr karriärdomare.

De tillsätts för en period på fem år som kan förlängas en gång, och får inte utöva sina uppgifter efter 75 års ålder.

De kan fortsätta en yrkesverksamhet vid sidan av sina domstolsuppgifter, förutsatt att den inte ingår i förteckningen över oförenliga verksamheter i ansökningshandlingarna.

Tillfälligt tillsatta lekmannadomares uppgifter

Tillfälligt tillsatta lekmannadomare utför följande uppgifter:

Vid underrätter för civilmål prövar de civilrättsliga och straffrättsliga tvister som assessorer i en panel av tre domare. De kan godkänna uppgörelser i straffrättsliga mål inom ramen för en tredjedel av det domstolsarbete som ålagts dem. De är även domare i polisdomstolar för att pröva ett begränsat antal mål som omfattar de fyra första kategorierna av trafikbrott och den femte kategorin för fastställda böter, samt behandla påföljder för ovanstående brott.

Vid distriktsdomstolarna prövar de civilrättsliga mål för upp till en tredjedel av arbetet i distriktsdomstolen för vilket de tillsatts.

Tillfälligt tillsatta lekmannadomares utbildning

Tillfälligt tillsatta lekmannadomare fullgör en teoretisk utbildning på 10 dagar vid den nationella domarhögskolan (*Ecole nationale de la magistrature*).

På beslut av högsta domarrådet fullgör de antingen en provanställning på 40-80 dagar under sex månader vid en domstol eller en praktikperiod på 40 dagar vid en domstol, som undantagsvis kan förkortas beroende på kandidatens yrkeserfarenhet.

Tillfälligt tillsatta lekmannadomares ersättning

Tillfälligt tillsatta lekmannadomare får ersättning för sina tjänster per period av utfört arbete.

Enhetspriset per arbetsperiod är 106,28 € brutto (enligt indexpunkten för statsanställdas löner den 1 februari 2017) och får inte överskrida 300 arbetsperioder per år.

Tillfälligt tillsatta lekmannadomare får inte ersättning för resa mellan hemmet och den domstol vid vilken de tillsatts.

Domare vid arbetsdomstolar

Arbetsdomstolarna inrättades 1806 och är specialiserade förstainstansrätter som prövar enskilda tvister som uppstår mellan anställda eller lärlingar och arbetsgivare i samband med deras anställningskontrakt. Domarna i arbetsdomstolarna kommer från industrin och handeln.

Arbetsdomstolarnas system grundas på tanken att arbetsrelationer, som av sin natur är speciella och komplexa, måste prövas av domare som har erfarenhet av sådana relationer, antingen i egenskap av anställda eller arbetsgivare.

Arbetsdomstolarna har följaktligen samma antal företrädare för anställda som för arbetsgivare (gemensamma paneler). Domstolens medlemmar är fördelade i två kollegier (arbetstagare och arbetsgivare) och fem specialiserade avdelningar (industri, handel, jordbruk, diverse verksamheter och ledning).

De 14 512 medlemmarna utför sina arbetsuppgifter vid 210 arbetsdomstolar i Frankrike och i de franska utomeuropeiska territorierna och hanterar omkring 142 500 mål per år.

Deras främsta uppgift är att medla mellan parterna och, om det misslyckas, att fatta beslut i tvisterna mellan dem.

Tillsättningsmetod

Från 1979 utsågs medlemmarna i arbetsdomstolarna av sina kolleger vart femte år i allmänna direkta val. På grund av det minskade valdeltagandet och den följaktligen minskade legitimiteten för arbetsdomstolens system undersöktes nya metoder för tillsättning av domstolens medlemmar.

Genom förordning (*ordonnance*) nr 2016-388 av den 31 mars 2016 bekräftades arbetsdomstolens specifika natur samtidigt som det direkta valet ersattes av utnämning på förslag av fackförbund och arbetsgivarföreningar, efter beräkning av deras representativitet under förfarandet för att mäta fackförbundens och arbetsgivarorganisationernas representativitet.

En allmän tillsättningsomgång för att utse medlemmarna i arbetsdomstolarna är nu inrättad vart fjärde år. Arbetsdomstolens medlemmar utses genom en gemensam förordning (*arrêté*) av justitieministern och arbetsministern. Platser som blir lediga under mandatet offentliggörs inom ramen för kompletterande tillsättningsomgångar och tillsätts enligt samma förfarande som för de allmänna tillsättningarna.

Utbildning

Genom lag nr 2015-990 av den 6 augusti 2015 om tillväxt, verksamhet och lika ekonomiska möjligheter försökte man stärka medlemmarnas professionella status i arbetsdomstolarna, i synnerhet genom att införa en obligatorisk inledande och fortsatt utbildning.

Arbetsdomstolarnas medlemmar går sålunda igenom en obligatorisk inledande utbildning för att utöva sitt arbete i domstolen samt fortbildning.

Den inledande utbildningen är gemensam för arbetsgivarrepresentanterna och arbetstagarrepresentanterna. Den anordnas och utförs av den nationella domarhögskolan och omfattar flera teoretiska och praktiska moduler och pågår i fem dagar. Medlemmar i arbetsdomstolen som inte genomgår den inledande utbildningen inom 15 månader från den första dagen i den andra månaden efter sin tillsättning anses ha avgått.

Medlemmarna i arbetsdomstolen har också sex veckors fortbildning under sitt fyraåriga mandat. Arbetsministeriet ansvarar för denna utbildning.

Etiska regler

Medlemmarna i arbetsdomstolarna avlägger ed. Liksom domare omfattas de av uppföranderegler avseende oberoende, opartiskhet, värdighet och hederlighet. De ska uppföra sig på ett sätt som undanröjer alla legitima tvivel i dessa avseenden. De är även förbundna att respektera sekretess om överläggningarna.

Genom dekret nr 2016-1948 av den 28 december 2016 om etik och disciplin för arbetsdomstolens ledamöter, som antogs genom tillämpning av lag nr 2015-990 av den 6 augusti 2015 för tillväxt, verksamhet och lika ekonomiska möjligheter, infördes i arbetslagen en ny artikel R.1431-3-1 genom vilken högsta rådet för arbetsdomstolens ledamöter (*Conseil supérieur de la prud'homme*) får i uppdrag att utarbeta en samling av etiska regler för domstolens ledamöter, som måste offentliggöras.

Samlingen av etiska regler godkändes den 26 januari 2018 av högsta rådet för arbetsdomstolens ledamöter.

Status

Tjänstgörande ledamöter i arbetsdomstolar har skyddad anställning, vilket betyder att de inte kan sägas upp utan förhandstillstånd av arbetsinspektionen, och att de har rätt till frånvaro under arbetstid.

Sådan frånvaro räknas som effektiv arbetstid betalas som sådan av arbetsgivaren och omfattas av socialförsäkringen. Den tid som ägnas åt verksamhet vid arbetsdomstolen under arbetstid medför därmed ingen förlust av lön och sociala förmåner. Arbetsgivaren får ersättning för lönen av staten.

Arbetsgivarrepresentanter och anställda vid domstolen som inte ingår i ovanstående kategorier (arbetssökande, pensionärer, ledamöter som arbetar i domstolen utanför arbetstid) betalas för sina tjänsteperioder enligt en lönegrad som fastställs enligt ett dekret (*décret*).

Deras reseutgifter kan också ersättas.

Domare vid handelsdomstolarna

Det finns 134 handelsdomstolar i första instans spridda över hela Frankrike, utom i Alsace-Moselle (där en avdelning i underrätten för civilmål hanterar handelstvister enligt ett undantag i lokal lag), och nio blandade handelsdomstolar i de utomeuropeiska territorierna.

Handelsdomstolarna prövar tvister mellan marknadsaktörer, eller mellan marknadsaktörer och rörelseidkande bolag, och tvister som avser handelstransaktioner.

Domarna i handelsdomstolarna (*juges consulaires*) är marknadsaktörer eller företagsledare. De har således yrkeserfarenhet från näringslivet.

Det finns för närvarande över 3 400 domare i handelsdomstolarna.

De väljs av andra näringsidkare, genom ett årligt val i två steg.

De väljs för en första mandatperiod på två år. De kan därefter väljas för mandatperioder på fyra år vid samma domstol eller någon annan handelsdomstol, dock högst fyra gånger, med undantag för ordföranden som kan väljas för en femte mandatperiod men endast som vanlig domstolsmedlem.

De avlägger ed och omfattas av samma etiska regler som yrkesdomare.

De arbetar som frivilliga. För att arbeta måste de vara tillgängliga och förberedda på att göra en personlig insats, i synnerhet genom att delta i den nödvändiga inledande utbildningen och i fortbildning.

Genom lag 2016-1547 av den 18 november 2016 om modernisering av domstolssystemet inför det tjugoförsta århundradet infördes en stor reform för domarnas status i handelsdomstolarna. Den innebar i synnerhet en översyn av bestämmelserna om domarnas etiska regler och disciplinförfaranden och stärkte deras yrkesstatus genom att införa obligatorisk inledande utbildning och fortbildning vid den nationella domarhögskolan.

Assessorer vid socialförsäkringsdomstolarna

Assessorerna vid socialförsäkringsdomstolarna (*tribunaux des affaires de la sécurité sociale*) utses på tre år av förste ordföranden för den appellationsdomstol, utifrån en förteckning som sammanställs av direktören för regionstyrelsen för ungdomsfrågor, idrottsfrågor och social sammanhållning på förslag av de mest representativa yrkessammanslutningarna.

Genom lagen av den 18 november 2016 om modernisering av rättssystemet inför det tjugoförsta århundradet avskaffades socialförsäkringsdomstolarna och deras ärenden överfördes från den 1 januari 2019 till särskilt utsedda underrätter för civilmål. Där prövas ärendena av assessorer.

Assessorer vid domstolarna för tvister om nedsatt arbetsförmåga

Assessorerna vid domstolarna för tvister om nedsatt arbetsförmåga (*tribunaux du contentieux de l'incapacité*) utses på tre år av förste ordföranden för den appellationsdomstol som har jurisdiktion i området utifrån en lista som redovisas av direktören för regionstyrelsen för ungdomsfrågor, idrottsfrågor och social sammanhållning på förslag av de mest representativa yrkessammanslutningarna.

Genom lagen av den 18 november 2016 om modernisering av domstolssystemet inför det tjugoförsta århundradet avskaffades domstolarna för tvister om nedsatt arbetsförmåga och deras ärenden överfördes från den 1 januari 2019 till särskilt utsedda underrätter för civilmål. Där prövas ärendena av assessorer.

Assessorer vid avdelningar för socialförsäkringsfrågor i övre underrätterna för tvistemål

Från och med den 1 januari 2019 sitter dessa assessorer i de avdelningar i övre underrätterna för tvistemål som prövar tvister om socialförsäkringar och socialt bistånd.

De utses för en treårsperiod av förste ordföranden för appellationsdomstolen, efter samråd med ordföranden för övre underrätten för tvistemål, och tillsätts utifrån listor som redovisas av prefekten på förslag av de mest representativa handels- och yrkesorganisationerna.

Kandidaterna måste vara franska medborgare och minst 23 år gamla, uppfylla villkoren för jurymedlemmar, får inte vara dömda för något brott mot den franska lagen om jordbruk och fiske (*Code rural et de la pêche maritime*) eller socialförsäkringslagen (*Code de la sécurité sociale*), och inte vara styrelseledamöter i en socialförsäkringsorganisation eller ömsesidig förening. De har uppgifter som liknar dem för ledamöterna i en arbetsdomstol.

Assessorer vid ungdomsdomstolarna

Assessorer vid ungdomsdomstolarna (*tribunaux pour enfants*) utses på fyra år av justitieministern. Assessorerna väljs ut från en förteckning över kandidater som sammanställts av förste ordföranden vid den appellationsdomstol som ungdomsdomstolen tillhör.

Kandidaterna måste vara franska medborgare och minst 30 år gamla och ha ett särskilt intresse, oavsett i vilken befattning, för ärenden som rör ungdomar.

Assessorer vid de partsammansatta domstolarna för jordbruksärenden

Assessorerna vid de partsammansatta domstolarna för jordbruksärenden (*tribunaux paritaires des baux ruraux*) utses för en sexårsperiod av den förste ordföranden i appellationsdomstolen från listor som sammanställs för varje domstol av prefekten efter nomineringar av de mest representativa yrkessammanslutningarna eller markägarorganisationerna.

De omfattar egendomsägare som inte även arrenderar och arrendatorer som inte samtidigt äger egendom, och uppdelas när så är lämpligt i två avdelningar av en gemensam domstol, där den ena omfattar fastighetsägare och arrendatorer med arrendeavtal och den andra omfattar fastighetsägare och arrendatorer med andelsbruksavtal.

Kandidaterna måste vara franska medborgare och minst 26 år gamla, får inte vara berövade sina personliga, medborgerliga eller yrkesmässiga rättigheter och måste ha varit egendomsägare eller arrendator med arrende- eller andelsbruksavtal i minst fem år.

Justitiesekreterare

Justitiesekreterare (*greffiers*) är specialister på procedurfrågor. De hjälper domarna att upprätta domstolshandlingar och är ansvariga för att godkänna och bestyrka handlingar när detta föreskrivs i lag.

Justitiesekreterarna är yrkesdomarnas naturliga samarbetspartner och hjälper dem att bereda domstolsakter och göra dokumentsökningar. I enlighet med domarnas anvisningar utarbetar de utkast till beslut och grunder. Förutom att stå till tjänst med information och hjälp till allmänheten kan justitiesekreterarna få till uppgift att tillhandahålla information, rådgivning och assistans till allmänheten om fullgörandet av formaliteter eller förfaranden i domstolen. De kan även tilldelas yrkesutbildningsuppgifter.

Justitiesekreterarens **funktioner** utförs huvudsakligen **inom domstolarnas olika administrativa avdelningar**. Beroende på domstolens storlek och organisation kan en justitiesekreterare få arbetsledaransvar som kanslichef, biträdande kanslichef eller avdelningschef.

[Chefssekreterare](#) (378 Kb)

[Sekreterare](#) (375 Kb)

Den 1 januari 2018 hanterade justitieministeriets avdelning för mänskliga resurser vid domstolsregistren 10 931 anställda, varav 9 368 arbetade vid domstolarna.

Advokater

Advokaterna (*avocats*) tillhör kategorin rättsmedhjälpare (*auxiliaires de justice*) och advokatycket är ett fritt och oberoende yrke. Advokaternas ställning grundar sig huvudsakligen på lag nr 71-1130 av den 31 december 1971 om reform av vissa juristyrken och dekret (*décret*) nr 91-1197 av den 27 november 1991 om organisation av advokatycket. Genom lag nr 90-1259 av den 31 december 1990 som ändrade 1971 års lag, tillsammans med dess tillämpningsdekret, skapades det nya advokatycket (*avocat*) genom att de tidigare yrkena advokat (*avocat*) och juridisk rådgivare (*conseil juridique*) slogs samman. Lagen av den 25 januari 2011 om reform av juridisk representation vid appellationsdomstolarna skapade i sin tur positionerna advokat och juridisk företrädare vid appellationsdomstolarna (*avoué près les cours d'appel*).

I sitt dagliga arbete har advokaterna två funktioner: den ena är att bistå och företräda klienter i domstolar (domstolsfunktionen) och den andra att tillhandahålla juridisk rådgivning och upprätta laginstrument (lagfunktionen).

Enligt bestämmelserna i första stycket i artikel 4 i lagen av den 31 december 1971 har advokaterna numera näst intill ensamrätt när det gäller att bistå och företräda parter, att väcka talan och att plädера inför domstolar och domstolsliknande och disciplinära nämnder av alla slag.

Det finns ingen nationell organisation för advokater, eftersom advokaterna vill att alla advokatsamfund ska vara rättvist representerade. Det finns 16 advokatsamfund (*barreaux*) i Frankrike och landets utomeuropeiska territorier, som vart och ett är kopplat till en övre underrätt för tvistemål (*tribunal de grande instance*), leda av en ordförande (*bâtonnier*) och administreras av ett råd (*conseil de l'ordre*). Detta råd har till uppgift att pröva alla frågor som rör utövandet av yrket och att se till att advokaternas skyldigheter fullgörs och deras rättigheter skyddas.

Det nationella rådet för advokatsamfund (*Conseil national des barreaux*), som inrättades genom lagen av den 31 december 1990 (artikel 15), tillhör kategorin samhällsnyttiga sammanslutningar (*établissement d'utilité publique*) och är en juridisk person. Dess uppgift är att företräda advokatycket gentemot de offentliga myndigheterna och att verka för en harmonisering av yrkets regler och praxis.

Det nationella rådet för advokatsamfund har en webbplats där vem som helst kostnadsfritt kan få information om yrkeskårens organisation och om aktuella frågor som rör advokatycket, samt tillgång till en förteckning över samtliga advokater som är registrerade i de franska advokatsamfund. De flesta större advokatsamfund har egna webbplatser som är kostnadsfria och tillgängliga för alla. Deras adresser anges i förteckningen över advokatsamfund på det nationella rådets webbplats.

Det nationella rådet för advokatsamfund upprättar nationella etiska regler genom förvaltningsbeslut som offentliggörs i officiella tidningen och direkt kan tillämpas för advokater.

Advokater vid Frankrikes två högsta domstolar, högsta förvaltningsdomstolen och högsta domstolen, utgör en separat yrkeskår: De är ämbetsmän som utses av justitieministern genom förordning och har ensamrätt på att fungera som ombud vid dessa båda högsta domstolar när ombud är obligatoriskt. Deras ställning härrör väsentligen från regeringsförordningen (*ordonnance*) av den 10 september 1817, som inrättade advokatsamfundet för advokater vid högsta förvaltningsdomstolen och högsta domstolen, dekret (*décret*) nr 91-1125 av den 28 oktober 1991 om villkor för tillträde till detta yrke liksom dekret (*décret*) nr 2002-76 av den 11 januari 2002 om disciplin inom detta yrke.

Advokaterna vid de båda högsta domstolarna utgör ett självständigt samfund som leds av en ordförande som biträds av ett råd med elva ledamöter. Detta organ sköter disciplinfrågor och representerar yrket.

Mer information finns på webbplatsen för [samfundet för advokater vid högsta förvaltningsdomstolen och högsta domstolen](#).

Finns det någon databas på det här området?

Det finns en databas som sköts av nationella rådet för advokatsamfund och som bygger på [listan över advokater som är inskrivna hos samtliga enskilda advokatsamfund i Frankrike](#).

Är tillgången till denna information kostnadsfri?

Tillgången till denna databas på webbplatsen för [nationella rådet för advokatsamfund](#) är gratis.

Notarier

Organisation

Notarier (*notaires*) är ämbetsmän som utses genom förordning (*arrêté*) av justitieministern. Trots detta utövar de sitt yrke som om det vore ett fritt yrke. Deras ställning härrör väsentligen från lagen av den 25 ventöse år XI (daterad enligt den franska revolutionskalendern), regeringsförordning (*ordonnance*) nr 45-2590 av den 2 november 1945, dekret (*décret*) nr 45-0117 av den 19 december 1945 om notariékårens organisation, dekret (*décret*) nr 73-609 av den 5 juli 1973 om yrkesutbildning och tillträde till notariékåren, och dekret (*décret*) nr 78-262 av den 8 mars 1978 om fastställande av notariernas taxa.

Yrkeskåren är **organiserad i kamrar** på departementsnivå och regionnivå som har regel- och disciplinansvar för de notarier som tillhör deras område. På nationell nivå företräds notariékåren gentemot de offentliga myndigheterna av **högsta notarierådet** (*Conseil supérieur du notariat*).

Utöver att representera notarierna gentemot de offentliga myndigheterna ska högsta notarierådet även förebygga och lösa yrkesmässiga tvister mellan notarier som inte tillhör samma regionråd. **Högsta notarierådet** har en kostnadsfri webbplats där notarierykets grunddrag beskrivs och där man kan hitta en **förteckning över notarier samt deras departements- och regionkamrar**.

Roll och arbetsuppgifter

Notarierna har befogenhet att **upprätta officiella handlingar** som kan verkställas utan domstolsbeslut.

De har också en **rådgivande funktion** gentemot enskilda och företag, även rörande annat än utformning av handlingar, och de kan medverka som utomstående part i **egendomsförvaltning och fastighetsaffärer**.

Övriga juristyrken

Delgivningsmän/exekutionstjänstemän

Delgivningsmän/exekutionstjänstemän (*huissiers de justice*) är ämbetsmän vars uppgifter utses genom förordning (*arrêté*) av justitieministern. Trots detta utövar de sitt yrke som om det vore ett fritt yrke. Deras ställning härrör väsentligen från lagen av den 27 december 1923, förordning (*ordonnance*) nr 45-2592 av den 2 november 1945, dekret (*décret*) nr 56-222 av den 29 februari 1956 och dekret (*décret*) nr 75-770 av den 14 augusti 1975.

De är de enda som är behöriga att delge processhandlingar och att verkställa domstolsbeslut och andra exekutionstitlar. Dessutom kan de på uppdrag av domstolar eller på begäran av enskilda officiellt fastställa att vissa omständigheter föreligger (vilket de gör genom att upprätta ett *constat*). I övrigt har de möjlighet att ägna sig åt bisysslor och arbeta som medlare, fastighetsförvaltare och försäkringsagent, förutsatt att de i förväg informerar den regionala kammare de tillhör samt allmänna åklagaren (*procureur général*) vid den appellationsdomstol inom vars domkrets de har sitt kontor.

I tvistemål och handelsrättsliga mål får delgivningsmän/exekutionstjänstemän ersättning för sina tjänster enligt en taxa som fastställs i dekret (*décret*) nr 96-1080 av den 12 december 1996.

Yrkeskåren företräds av kamrar på departements- och regionnivå inom varje appellationsdomstols domkrets. Dessutom finns det en nationell kammare som representerar hela yrkeskåren gentemot de offentliga myndigheterna och löser tvister mellan kamrar och i vissa fall mellan enskilda delgivningsmän /exekutionstjänstemän som inte tillhör samma regionala kammare. **Nationella kammaren för delgivningsmän/exekutionstjänstemän** har en kostnadsfri webbplats där yrkets grunddrag beskrivs och där man kan hitta en **lista över yrkesutövare**.

Genom regeringsförordningen (*ordonnance*) av den 2 juni 2016 inrättades ett nytt yrke för justitiekommissarier (*commissaire de justice*) som från och med den 1 juli 2022 ersätter yrkena delgivningsmän/exekutionstjänstemän och auktionsförrättare med behörighet att förrätta exekutiv auktion (*commissaire-priseur judiciaire*).

I regeringsförordningen anges de regler som styr justitiekommissarierna samt information och övergångsbestämmelser inför infasningen av det nya yrket fram till den 1 juli 2022. Genom att yrkena delgivningsmän/exekutionstjänstemän och auktionsförrättare med behörighet att förrätta exekutiv auktion delvis är likartade och kompletterar varandra beslutades att den aktuella organisationen för dessa yrken skulle rationaliseras och slås ihop till ett enda yrke, d.v.s. justitiekommissarie.

Reglerna för justitiekommissarier kommer att vara fullständigt tillämpliga från och med den 1 juli 2022. Den 1 juli 2026 kommer detta yrke helt och hållet att ersätta de tidigare yrkena: delgivningsmän/exekutionstjänstemän och auktionsförrättare med behörighet att förrätta exekutiv auktion som inte har genomgått särskild utbildning för att kvalificera sig som justitiekommissarie kommer att upphöra med sin verksamhet. Nationella kammaren för justitiekommissarier (*Chambre nationale des commissaires de justice*) kommer den 1 januari 2019 att ersätta de nationella kamrarna för delgivningsmän/exekutionstjänstemän respektive auktionsförrättare med behörighet att förrätta exekutiv auktion för att förbereda en gradvis anpassning och därefter sammanslagning av de båda yrkena.

Övriga rättsmedhjälpare

Vid handelsdomstolarna (*tribunaux de commerce*) finns det särskilda **justitiesekreterare** (*greffiers de tribunaux de commerce*) som är ämbetsmän och som har till huvuduppgift att bistå domstolens ledamöter under förhandlingen och domstolens ordförande i utförandet av alla dennes administrativa uppgifter. De leder kansliarbetet och ansvarar för handels- och bolagsregistret (*registre du commerce et des sociétés*) samt domstolens register och arkiv. De utfärdar avskrifter och kopior, ansvarar för sigill och för penningbelopp som deponerats vid kansliet, upprättar kanslihandlingar och sköter de formaliteter som ligger inom deras ansvarsområde.

Artiklarna L.741-1 till R.741-1 och följande i handelslagen innehåller regler för denna yrkeskategori.

Yrkeskategorin företräds gentemot de offentliga myndigheterna av **nationella rådet för justitiesekreterare vid handelsdomstolar** (*Conseil national des greffiers des tribunaux de commerce*). Nationella rådet för justitiesekreterare är en allmännyttig inrättning (*établissement d'utilité publique*) som är en juridisk person och ansvarar för att slå vakt om yrkeskårens gemensamma intressen. Rådet organiserar grundutbildning och fortbildning för justitiesekreterare och kanslipersonal, anordnar yrkesexamina och ordnar med och övervakar praktik. På webbplatsen för **nationella rådet för justitiesekreterare vid handelsdomstolar** finns mer information.

[Justitiesekreterare vid handelsdomstolar](#) (366 Kb)

[Justitiesekreterare vid handelsdomstolar med anställningsavtal](#) (366 Kb)

Juridiska rådgivare/bolagsjurister

Det tidigare yrket **juridisk rådgivare** (*conseil juridique*) slogs samman med yrket advokat (*avocat*) genom lag nr 90-1259 av den 31 december 1990.

Jurister (*juristes*) som inte arbetar som oberoende advokater (*avocats*) utan i stället arbetar i företag omfattas inte av några specifika yrkesregler.

Senaste uppdatering: 10/01/2022

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.